

3.3. Vrije School De Zonnewende, PO

De Zonnewende is met 284 leerlingen in twaalf klassen gehuisvest in een mooi schoolgebouw dat twee jaar geleden geheel is verbouwd. De directe omgeving van de school is zorgvuldig ingericht en biedt veel mogelijkheden voor de leerlingen om spelend en ontdekkend tot leren te komen.

De Zonnewende is een fusie tussen de voormalige vrijescholen De Zwaan en De IJssel en nu voor het derde jaar in bedrijf in haar huidige vorm. We bezochten op 7 november 2018 een school waarin is geconcretiseerd wat het bestuur en de directie voornemens waren in de periode die voorafging aan de fusie.

Onze conclusie na dit verificatieonderzoek is dat het onderwijs op De Zonnewende op orde is, er heerst een leerklimaat waarin de leerlingen tot leren kunnen komen. Het schoolteam dat we ontmoetten, werkt hard en met overtuiging om het onderwijs uit te voeren dat de leraren, de directie en het bestuur ambiëren.

Hieronder geven wij ons oordeel over de kwaliteit van onderdelen van het onderwijs op vrije basisschool De Zonnewende.

Wij onderzochten de volgende standaarden:

- Zicht op ontwikkeling (OP2)
- Didactisch handelen (OP3)
- Veiligheid (SK1)
- Kwaliteitszorg (KA1)

Tijdens het onderzoek besloten we om ook de standaard Aanbod (OP1) te beoordelen. Dat hebben we gedaan omdat in het aanbod de eigen ambities van het vrijeschoolonderwijs aan De Zonnewende goed zichtbaar worden.

We bespreken de resultaten hierna per standaard.

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod			✓
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Didactisch handelen		•	

Op De Zonnewende is een rijk onderwijsaanbod (OP1)

De leraren van De Zonnewende realiseren een aanbod dat voldoet aan de kerndoelen. We beoordelen het aanbod als goed om de volgende redenen. In het Schoolplan 2015-2019 is zichtbaar dat de

school werkt aan eigen ambities waarvan onder andere levensbeschouwing, geestelijke stromingen en religieuze feesten deel uitmaken.

In het reguliere aanbod werkt de school ook aan bijvoorbeeld drama i.c. toneel, aan heemkunde, er zijn boerderijlessen en lessen euritmie (muzikale/dansante vorming). De ontwikkelings- en leerdoelen, gerelateerd aan leerlijnen, zijn expliciet in beeld.

Voor de kleuters is in Het kleuterschoolwerkplan geborgd op welke wijze de leraren onderwijs aanbieden in de kleuterklassen en welke doelen daarin van toepassing zijn, passend bij de ontwikkeling van de leerlingen.

De oud-leerlingen met wie we spraken op de dag van het onderzoek, vertelden ons dat ze terugblikken op hun basisschool als een school waar zij veel leerden over hun persoonlijke ontwikkeling en dat creativiteit daarbij een grote plaats innam.

De leraren hebben breed zicht op de ontwikkeling van de leerlingen (OP₂)

We beoordelen de wijze waarop de leraren de leerlingen volgen als voldoende. Binnen het team zijn diverse afspraken over het volgen van de leerlingen. Daarbij is aandacht voor de leerresultaten van de methodetoetsen en de methodeonafhankelijke toetsen. De leraren observeren de ontwikkelingen en houden deze en andere gegevens bij, zoals de vorderingen op de volglijnen.

In gesprekken met de intern begeleider zijn de leerresultaten en de overige gegevens het uitgangspunt voor een gezamenlijke analyse. Daarmee maken de leraren keuzes voor de afstemming van het aanbod en het didactisch handelen.

We stellen met het team vast dat er in verschillende systemen een grote hoeveelheid aan gegevens beschikbaar is. De leraren maken veel werk van het in beeld brengen en beschrijven van de ontwikkelingen van hun leerlingen. Dat geeft ook veel administratieve druk. Tegelijk speelt hier dan ook de vraag hoe en in hoeverre deze veelheid aan gegevens 'slim' en efficiënt kan worden ingezet om te gebruiken in de dagelijkse planning en uitvoering van het onderwijs.

Het didactisch handelen is in orde (OP₃)

We bezochten, samen met observanten van de school, lessen in alle klassen. We stellen vast dat de leraren ervoor zorgden dat er in de klassen een rustig en ordelijk klimaat heerste, ondersteund door een duidelijk klassenmanagement en heldere routines. Daarmee realiseerden zij een voorspelbare leeromgeving waarin werd voldaan aan de voorwaarden voor de leerlingen om tot leren te komen.

We zagen in de organisatie van de lessen in klas 1 tot en met 6, dat de uitleg van de leerinhouden merendeels vorm kreeg met behulp van het model voor directe instructie.

De meeste leraren betrokken hun leerlingen bij de leerdoelen, waarbij zij hen activeerden om met behulp van onderlinge interactie of interactie met de leraar, te komen tot oplossingen of ideeën.

In deze lessen en in de dagelijkse planning die de leraren gebruiken in de klas, zagen we grotendeels terug wat het team voorstaat in het didactisch handelen. Afstemming van de instructie en de verwerking is vorig jaar een werkpunt geweest. Daarbij is een indeling in (leer)niveaus binnen de klassen het uitgangspunt, met doelen die verschillen per niveau. We merken op dat dit doelen zijn in termen van (toets)resultaten. Het is ook mogelijk om doelen te stellen in termen van instructiebehoeften, waarbij niet de toetsdoelen maar leerinhouden, leerstrategieën of –vaardigheden het uitgangspunt zijn. Een diepe(re) analyse van de gegevens van de leerlingen biedt daarvoor handvatten.

Hier ligt een relatie met de vraag waarmee we de onderbouwing van ons oordeel over OP2 (Zicht op ontwikkeling) beëindigden. Een gerichte analyse van het leren en de leerprocessen van leerlingen, leidt immers tot keuzes voor het didactisch handelen. Voor het team ligt hier nog een uitdaging om in de veelheid gegevens die er zijn van de leerlingen, keuzes te maken voor een dergelijke analyse.

 Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			●	

De Zonnewende draagt zorg voor een veilige omgeving (SK1)

De school voldoet aan alle aspecten van de wet betreffende het veiligheidsbeleid, daarom beoordelen wij deze standaard als voldoende.

Zo heeft de school een veiligheidscoördinator die het aanspreekpunt is als het gaat om pesten. Jaarlijks bezoekt de coördinator de klassen zodat de leerlingen weten bij wie ze terecht kunnen en er is ook een speciale brievenbus waar leerlingen persoonlijke vragen en opmerkingen kunnen achterlaten. Tevens coördineert de veiligheidscoördinator het veiligheidsbeleid en draagt ze, samen met het team, zorg voor de jaarlijkse monitoring van de veiligheid van de leerlingen.

Het veiligheidsbeleid is breed en overzichtelijk opgezet. Het is gericht op het voorkomen van incidenten onder andere door de

Regenbooglessen die gewenst gedrag bevorderen. Daarnaast zijn er bijvoorbeeld gedragsregels (ook voor volwassenen) en is er een pestprotocol met een bijbehorend stappenplan.

Waar mogelijk hebben leerlingen eigen taken die te maken hebben met de veiligheid, zo zijn er 'wachters' die in het trappenhuis toezicht houden wanneer er veel leerlingen op de trappen lopen, in bijvoorbeeld de pauzes.

 Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg			

De school beschikt over een goed stelsel van kwaliteitszorg (KA1)

We beoordelen de kwaliteitszorg aan de Zonnewende als goed. De school heeft een cyclisch, planmatig en overzichtelijk stelsel om de kwaliteit van het onderwijs te monitoren, te ontwikkelen en waar nodig te verbeteren. Daarmee bevorderen team en directie de ononderbroken ontwikkeling van de leerlingen, zowel betreffende de resultaten als het onderwijsleerproces. Daarnaast gebruiken de directie en het team toetsbare doelen, die zijn gekoppeld aan de visie van de school en passend bij de leerlingenpopulatie. Deze eigen ambities zijn onderdeel van het kwaliteitsstelsel.

De school beschikt over een schoolplan en meerdere jaarplannen die een duidelijke leidraad vormen in de ontwikkeling en de verbetering van het onderwijs. Daarbij gaat de school niet alleen uit van (zelf)evaluaties van het onderwijsproces, maar maakt de directie ook gebruik van externen om een objectief beeld te krijgen van bijvoorbeeld het didactisch handelen. In bouwwerkbijeenkomsten en tijdens studiedagen is het hele team betrokken bij het uitwerken van de ambities en de doelen. Na de evaluatie worden het beleid en de afspraken genoteerd en geborgd.

Overige wettelijke vereisten

Voor zover onderzocht hebben wij geen tekortkomingen geconstateerd bij overige wettelijke vereisten.